

Muhasti april — muhast filmski spored

Pravilo o muhastem pomladnem mesecu aprilu ne bi bilo pravilo, če ne bi imelo izjeme.

Ta izjema pa je — vsaj kar zadeva šišenske in torej tudi ljubljanske kinematografe — OTROŠKI KINO MOJCA, ki v april nosi slovito ameriško risanko SVET V DŽUNGLI, animirano pripoved, spočeto pod streho najbolj očarljive palače otroške fantazije, v kraljestvu DISNEY-LANDA. In ta »svet v džungli« vama, dragi otroci in starši, ponovno predstavi vse tiste že sto in tisočkrat občudovane dvo ali štirinožne prijatelje iz bogatega živalskega sveta. No, tudi madžarska risanka GOSJI PASTIR MATIJA ni od muh: madžarska inačica stare asirske zgodbi. Junak zgodbe, gosji pastir Matija je s svojim prijateljem gosakom prisegel, da se bo maščeval hudobnemu plemiču, ki ga je po krivici kaznoval. Trikrat mu je to uspelo. Pa še obljubil je, gosji pastir Matija, da se bo vsakič, ko bo prizadejana krivica revežem, vrnil. In držal je besedo.

Mi pa tudi držimo besedo in nadaljujemo s programom v kinu ŠIŠKA. Zgodba ameriške grozljivke OTOK SMRTI se začne leta 1964. Bogata družina ima na nekem otoku svoj vikend in pod njegovo streho se dogajajo stvari, zaradi katerih je film dobil naziv »srhljivka«.

Gledalci z normalno pametjo ga bodo gledali s smislom za humor, kajti ti Američani, ki nam pošiljajo podobne filme, so kot otroci: mislijo, da bodo s svojimi zgodbami prestrašili gledalce na »starem kontinentu«. Pa jih ne, kvečjemu v smeh jih spravljajo. In še na en podoben v humor zapreden film bi vam radi predstavili: spet ameriško parodijo na ženski lik Jamesa Bonda v filmu DETEKTIV HARRIET ZAPPER z Lindo Marlowe v naslovni vlogi.

Seveda je Harriet mlada in zapeljiva, sicer se ne bi splačalo delati filma. Zna pa tudi seveda karate in vse tiste vzhodnjaške veščine, ob katerih se navdušujejo mladi. S svojimi nežnimi rokami premaga vse grozovite nasprotnike, in to kar več naenkrat, zraven pa v svojem športnem avtu prevaža svojega spolno obsedenega žrebca. Skratka: dovolj vzrokov, da si film ob pravi družbi ogledate. Če nič drugega — za poldrugo uro pozabe bo.

Ker pa prihaja pomlad v deželo, se to pozna seveda tudi na filmskih platnih: pomlad je nenehno gibanje, pomlad je smeh, je mladost in je veselje. Torej: nič slabega vam ne bo prineslo nekaj klasičnih hongkonških zgodbic, kjer nastopa v glavni vlogi — kung fu. Tega je pa tudi že na vseh naših zidovih dovolj.

70 let Dolfke Jovičević

Nikoli vihati nosu

Dolfka Jovičević je nedavno tega praznovala sedemdesetletij svojega življenja. Pogovarjala sva se v čemernem zgodnjem popoldnevu, dež se je ponujal zunaj, malce pa se je zamislila in prepričano dejala:

»Nikoli človek nad ničemer ne sme vihati nosu...«

V besedah so bile zajete številne izkušnje, pogled na življenje, ki vsakomur odteka, kakor polzi sipka mivka iz pesti. Potem sva nametala to in ono iz njenih sedemdesetih pomladi...

»Zanimivo, izhajam iz bogate družine, imeli smo celo tovarno. Zdaj se imenuje Ilirija. Vendar je moj oče vedno spoštoval delo in ljudi. Pri

nas niti nad berači ni nihče smel dvigniti glasu, delo pa smo morali spoštovati in opravljati tudi sami.«

Deležna je bila dobre vzgoje, kot so takrat označevali različna šolanja in dekleške tečaje. Pri tem je živela seveda prijetno sproščeno življenje: šport, kolesarjenje, namizni tenis, plavanje, vzponi v planine. Tudi ljubezen na prvi pogled in poroka z zastavnim Črnogorcem, postajnim načelnikom. Odhod iz belega domačega mesta na poslednjo (dobesedno zadnjo) postajo črnogorskega kraka ozkotirne železnice v Boko Kotorsko. Pišemo varljivo mirno leto 1940:

»Veliko plemenitosti in ljubezni je bilo v mojem možu. V takrat zaostalih krajih mi je preostajalo poležavanje na plaži, kopanje, prebiranje knjig. Res miren in sproščen čas, del mojega življenja. Potem je prišla vojna...«

Jasno jutro cvetne nedelje 6. aprila 1941. Mož je vstal, skuhal naj bi kavo. Obrnil je tudi gumb radijskega sprejemnika:

»...danes ob sedmi zjutraj je velika Nemčija napadla Jugoslavijo...«

Takrat je zlovesče zatulilo tudi nad njunimi glavami. Bombe so začele padati tudi na Boko Kotorsko. Namenjene postajnemu poslopu, kjer so stanovali, pa so na vso srečo netočno brizgale v sinje vode bližnjega morja. Kasneje je Dolfka v nekem zaklonišču začuda mirno in zbrano jokajočim otročajem ponujala piškote:

»Najtemnejši dnevi pa so šele prihajali. Spominjam se, kako so v Boko Kotorsko prihurmeli fašisti na motorjih. Bahavo, črni cofi so vhrli v vetru...«

Naprednjaki so se kmalu začeli zbirati v vili ob morju. Ne preveč organizirano, vendar so se iz tistih razglabljanj rodile zanimive sabotaže. Izdaja, sprog zaprt, določen za talca. Tri mesece pod pritiskom, da bo ob zori ustreljen. Dolfka je s komaj rojeno hčerko trepetala, vendar nikoli nikogar ničesar ni prosila. Vedno s čudnim občutkom, da se bo nekako vse dobro izteklo.

Po vojni si je vrli postajni načelnik za kraj dela in bivanja izbral zgodovinsko Jajče. Klimo, podobno gorenjski, potrebno možu obolelih pljuč. Žal tudi tamkajšnji zrak ni več pomagal, Dolfka se je v svojem 32. letu morala zaviti v črnino. Pot jo je potem vodila nazaj v Ljubljano:

»Začela sem delati v delavski knjižnici, kmalu pa so me pregovorili za družbenopolitično delo. Najprej sem zastavila v Društvu prijateljev mladine...«

Aktivna je ostala nekaj desetletij. Komisije, sveti, odbori, številne funkcije. Nikoli, pravi Dolfka, ni hotela saditi rožic:

»Kar sem trdila, je bilo zanesljivo tako...«

Prav zato je pripravljena sprejeti svoj del odgovornosti za stanje, v katerem smo se znašli. Najbrž ta delež ni prehud, vendar je bila vseskozi prisotna v tekočem političnem življenju:

»Poglejte, v občini smo ustanovili komisijo za izvor premoženja in njeno delo je kmalu zamrlo. Bila sem razočarana. Dobro nam je šlo in smo se uspavali; danes nam je slabše in mnogo več vidimo. Pa vendar računam, da se bomo izrekli iz težav. Posebej če bomo spoštovali delo in nič več postopali s rokavicami. Na dan, na svetlo bo treba z imeni in priimki, odstraniti tiste, ki se ne morejo odtegniti staremu...«

Članstva v partiji na primer ne gre deliti kampanjsko, ne gre sprejemati ljudi v organizacijo samo zato, ker v službi dobro delajo:

»To je vendar dolžnost vsakega zaposlenega. Pogosto pa smo člani partije o marsičem celo zadnji obveščeni. Pa mladih manjka pri političnem delu. Ne želim se počutiti kot politična tercijalka, vendar kjer se znajdem, neprestano isti obrazi. Toda po drugi plati: veste, kadar čistimo okolico bloka, je pri delu videti večinoma starejše. Od mladine pa že lahko pričakujemo kaj več kot prijetno plesanje v disku...«

Bere. Rada in veliko lista po knjigah. Pravzaprav se ji je knjiga v življenju izkazala najboljšo prijateljico, ki je ni nikoli zapustila:

»Pozabim na podražitve in se uživam v svet med platnicami...«

21 let Šiškarica. Nekoč velika krajevna skupnost se je že davno razdelila kar štirikrat. Štiri nove krajevne skupnosti. Sprejem ob 70. letnici. Nikoli se ni želela pripraviti. Si sploh ne more zamišljati, kako ljudje med delovnim časom lahko toliko tekajo po zasebnih opravkih. Ne, ne... Ne želi publicitete, Dolfka Jovičević, urejena, visoka, odločna, brez dlake na jeziku.

Bogomir Šefić
Foto: Marjan Ciglič